

RÉSZLETES TÁJÉKOZTATÓ A CT-VIZSGÁLATRÓL

ÁLTALÁNOS TUDNIVALÓK

A CT-vizsgálat korszerű képalkotó diagnosztikai vizsgáló módszer. A vizsgálat során a vizsgálni kívánt területen, szerveken röntgensugár halad át, melyet érzékelő segítségével számítógép dolgoz fel. Ennek eredményeként a szervekről keresztmetszeti képeket kapunk, amit bármilyen síkban átdolgozhatunk. Amikor egy szerv működéséről, vagy a szervben lévő elváltozásról pontosabb képet kell kapnunk, intravénás kontrasztanyag adása szükséges. Az eljárás sugárterheléssel jár, de Önt orvososa azért küldte CT-vizsgálatra, mert az Ön állapota szempontjából az így nyert információ fontosabb, mint a sugárterhelés kockázata.

A VIZSGÁLAT MENETE:

A vizsgálat fekvő helyzetben történik, fájdalommal nem jár. A vizsgálat teljes ideje (esetleges előkészítést követően) 10-20 perc. A mellkas és a has vizsgálatánál a karokat a fej fölé kell tenni, hogy ne okozzanak műtermékeket (árnyékokat). A levehető fém tárgyakat (nyaklánc, fülbevaló, csat, kivehető fogsor stb.) kérjük levenni, mert ugyancsak műterméket okoznak és így akár értékelhetetlenné tehetik a vizsgálatot. A vizsgálat előtt 4 órával ne egyen, ne igyon, de rendszeresen szedett gyógyszereit a vizsgálat előtt kevés vízzel vegye be. Vizsgálat közben nem szabad mozogni. Egy-egy mérési sorozat 5-20 másodperc alatt készül el. A mellkasi és hasi vizsgálatoknál erre az időre a légzést vissza kell tartani, erre a vizsgálatot végző operátortól mikrofonon keresztül kap utasítást. A hasi és a kismedencei vizsgálatoknál 1-1,5 liter vizet, vagy higított kontrasztanyagot kell meginnia a vizsgálat előtt kb. 1-1,5 óra alatt. Erre azért van szükség, hogy a beleket a környezetüktől el lehessen különíteni, illetve a bélfal vizsgálható legyen. A végbél/vastagbél vizsgálatához szükség lehet a végbél/vastagbél feltöltésére (beöntésre). Ilyen vizsgálatok esetén - előkészítéssel együtt - a vizsgálat teljes ideje 1,5 óra is lehet.

LEHETSÉGES VESZÉLYEK, SZÖVŐDMÉNYEK ÉS AZOK ELKERÜLÉSE, ELHÁRÍTÁSA:

Rendszeresen szedett gyógyszerei közül bizonyos cukorbetegségben alkalmazott gyógyszerek esetén jódtartalmú kontrasztanyag nem adható, illetve kontrasztanyag vizsgálatot követően 2 (kettő) napig ezek az antidiabetikus gyógyszerek nem szedhetők. Ezeket a készítményeket a beleegyező nyilatkozatban (előző oldal) soroljuk fel. Kérjük, ellenőrizze!

Bizonyos vizsgálatoknál a szakmai ajánlások intravénás kontrasztanyag adását írják elő. Ezt legtöbbször a karvénán keresztül juttatjuk a szervezetbe, általában egy gép (injector) segítségével. Közben a testében rövid ideig meleget, forróságot érezhet. Fémesszájíz, esetleg hányinger, ritkán hányás jelentkezhethet. Az arra hajlamosaknál, a kontrasztanyag kijuthat az érpályából, feszítő csípőérzést okozva. Amennyiben ilyen előfordul, kérjük jelezze! Ez egyébként károsodást nem okoz, nyom nélkül gyógyul. A végtag borogatása javasolt.

Kontrasztanyag túlérzékenység (allergia): a kontrasztanyag olyan jódtartalmú vegyület, amely az erek ábrázolására és az egyes szervek, szövetek vérkeringésének vizsgálatára alkalmas. A kontrasztanyaggal, mint bármely gyógyszerrel szemben túlérzékenység fordulhat elő. A túlérzékenység nem önmagára a jódra, hanem a jódtartalmú és a vele összekapcsolt molekula együttesére, azaz magára a vegyületre jelentkezhethet. Éppen ezért több fajta kontrasztanyagot tartunk, hogy korábbi allergiája esetén más típusú anyagot tudjunk adni.

A kontrasztanyag érzékenységnek négy súlyossági fokát különböztetjük meg:

Az első három súlyossági fok fordul elő a leggyakrabban, ezek enyhe tünetek, gyógyszeres kezelést akár nem is igényelnek vagy gyógyszerrel jól kezelhetők. Rendkívül ritkán azonban előfordulhat a kontrasztanyaggal - mint bármely más gyógyszerrel szemben is - a légzés és keringés összeomlásával járó túlérzékenységi reakció. Ennek kezelésére intenzív osztályos ellátás szükséges és kimenetele extrém esetben halál lehet. Az Ön biztonsága érdekében azonban az esetleg fellépő kontrasztanyag túlérzékenység kezeléséhez szükséges gyógyszereket, eszközöket, valamint a szükséges intenzív osztályos háttérrel biztosítjuk. Hasi, kismencedei CT-vizsgálatokhoz kontrasztanyag ivásra is szükség van a belek jobb megítélése és elkülönítése céljából. Ez a kontrasztanyag hasmenést okozhat. Kérjük, számoljon ezzel!

Kontrasztanyag adását követően fogyasszon bőven folyadékot, a kontrasztanyag mielőbbi kiürülése érdekében, ha egyébként betegsége miatt nem kell folyadék megszorítást alkalmaznia.

Terhességben csak súlyos betegség gyanúja esetén végezhető CT-vizsgálat, mivel a röntgensugárzás a magzatot károsíthatja. Amennyiben Ön szoptat, javasoljuk, hogy a kontrasztanyag adását követően két napig ne szoptasson, a tejet fejeje le, és ne adja gyermekének!

Amennyiben további kérdése van, forduljon a vizsgálatot végző asszisztenshez, vagy a vizsgálatot irányító szakorvoshoz!

Köszönjük együttműködését, jobbulást kívánunk!

Toldy Ferenc Kórház és Rendelőintézet
Központi Röntgen Osztály
CT laboratórium
Tel: + 36-53/310-011/148